

Avgustu Čebulju v slovo

Sredi maja 2011 smo se na ljubljanskih Žalah poslovili od dipl. inž. rudarstva Avgusta Čebulja, dolgoletnega direktorja v pokoju Inštituta za geologijo, geotehniko in geofiziko, predhodnika današnjega Geološkega zavoda Slovenije, in to le mesec pred njegovim 80. rojstnim dnevom.

Avgust Čebulj, oziroma Gusti, kot so ga klicali njegovi starejši kolegi, je bil rojen leta 1931 v Ljubljani. Po gimnaziji sta ga pritegnila naravoslovje in tehnika, zato se je odločil za študij rudarstva. Leta 1959, v obdobju, ko je bilo rudarstvo na slovenskem še v širokem razmahu, je diplomiral na ljubljanski Univerzi s tematiko izračuna zaloga lignita v velenjskem premogovniku. Po študiju se je kot pripravnik po dekretu najprej zaposlil na rudniku premoga v Banovičih v Bosni. Banoviči so mu bili znani že iz časa študija, saj je tam sodeloval v okviru mladinskih akcij pri izgradnji proge Brčko–Banoviči. Na rudniku je bil obratovodja dnevnega kopa Mušiči, a je že po enem letu prišel na Geološki zavod v Ljubljano. Tu je hitro postal vodja odseka za geološke raziskave premogišč pri enoti Ekonomska geologija. Že leta 1968 je postal vodja oddelka za ekonomsko geologijo, ki je v tistem času zaposloval preko 35 inženirjev in tehnikov.

Čeprav po ožji strokovni izobrazbi rudarski inženir, je bil pri svojem delu že od vsega začetka močno vpet v geološke dejavnosti ter je tudi kasneje, v svoji celotni karieri predstavljal most med geološko in rudarsko stroko. Lahko rečemo, da je bil montanist z dušo in srcem. Cilj njegovega dela je bil vedno povezan z odkrivanjem in kasneje pridobivanjem mineralnih surovin. Njegov prvi raziskovalni objekt je bil velenjski premogovnik, kjer je poleg ovrednotenja velikosti rudnega telesa in ugotavljanja zaloga lignita raziskoval tudi možnosti odvodnjavanja rudnika. Rešitev tega problema, katerega so kasneje uspešno nadaljevali mlajši sodelavci na zavodu, predstavlja še danes pogoj za varno in ekonomsko izkopavanje premoga.

Sledili so številni drugi raziskovalni objekti, kamnoloma naravnega kamna Hotavljje in Lipica, kamnolom tehničnega kamna Kamna Gorica, pa manjša svinčevo-cinkova rudišča v Posavskih gubah (Puharje, Galicija, Trebelno, Marija Reka), živosrebrovo rudišče Podljubelj, apnenci za cementarno Trbovlje, kasneje pa premogovniki Zagorje, Trbovlje, Hrastnik, Laško, Senovo, Globoko, Kanižarica in drugi. Vmes je krajši čas sodeloval tudi pri raziskavah nahajališč fosfatov v Egiptu.

Med letoma 1974 in 1982 je bil pomočnik direktorja, nato pa od leta 1982 do 1990 direktor takratnega TOZDa IGGG – Inštituta za geologijo, geotehniko in geofiziko v sestavi Geološkega zavoda Ljubljana. V tem obdobju se je ta TOZD I razvil v močno raziskovalno organizacijo oziroma inštitut, ki je zaposloval preko 200 raziskovalcev in tehničnih sodelavcev. V tistih letih je začelo rudarstvo v Sloveniji in Evropi zaradi tržnih razmer in okoljevarstvene politike zamirati, geologom pa so se odprle nove raziskovalne priložnosti, vezane na povečano zanimanje za pitne in termalne vode, geotermijo, ponovno oživljanje raziskav ležišč nafte in za skladiščenje plina, za nekovinske mineralne surovine, geotehniko in posebno za varstvo okolja. Razvoj vseh teh dejavnosti je inž. Čebulj močno podpiral. Rezultat njegovih organizacijskih sposobnosti in prizadevanj za dobre delovne in raziskovalne pogoje je tudi izgradnja nove poslovne stavbe, sodobnega inštituta na Dimičevi ulici v Ljubljani, ki je bila končana leta 1989 in v kateri danes deluje Geološki zavod Slovenije. To je bil eden njegovih največjih projektov. Že ob prevzemu mesta direktorja inštituta si je med prednostne naloge zadal posodobitev terenske in laboratorijske raziskovalne opreme, zavedal pa se je tudi, da brez specializacije in šolanja mladih kadrov v inozemstvu ter brez sodobne uporabe računalništva ne bo mogoče konkurirati na tržišču. Po osamosvojitvi Slovenije je navezal dobre stike z geološkimi zavodi sosednjih držav, posebno z Avstrijskim geološkim zavodom. Konec leta 1993 se je predčasno upokojil, a nas je na zavodu pogosto obiskoval in se živo zanimal za naše delo. Čeprav je že dalj časa bolehal, se je rad družil s svojimi nekdanjimi sodelavci in stanovskimi kolegi, tako z Geološkega zavoda, kakor tudi z drugimi, s katerimi je sodeloval strokovno in poslovno.

Ob vsem strokovnem in organizacijskem delu je bil inž. Čebulj skoraj 35 let zelo aktiven tudi pri Komisiji za ugotavljanje rezerv rudnin in talnih voda, ki je bila do leta 1979 pri tedanjem Geološkem zavodu Ljubljana, nato pa pri Gospodarski zbornici. Ta komisija se je pozneje preimenovala v Komisijo za ugotavljanje zaloga in virov mineralnih surovin. V letih 1963 do 1979 je bil njen tajnik, nato pa od leta 1979 do 1998 njen predsednik ter večkrat tudi član Raziskovalne skupnosti Slovenije, v enoti za odkri-

vanje surovin. Za svoje strokovno in organizacijsko delo je bil leta 2003 imenovan za častnega člana Geološkega zavoda Slovenije.

Ni mu bilo tuje tudi društveno delo na polju širjenja geologije med množicami. Tako je bil kar 16 let, med leti 1985 in 2000 predsednik Društva ljubiteljev mineralov in fosilov Slovenije s sedežem v Trziču. Kot častni član društva je prejel tudi občinsko odlikovanje občine Trzič.

Po naravi je bil inž. Čebulj skromen in izredno marljiv človek. Z lahkoto je navezal stik s sodelavci in vsak je lahko pri njem našel besedo opore. Imel je tudi izreden socialni čut do soljudi, zlasti pa razumevanje za pomoč pri reševanju stanovanjskih vprašanj zaposlenih. Njegovo delo in odnos do ljudi sta nam lahko zgled korektnega sodelovanja in spoštljivosti med nekdanjimi sodelavci Geološkega zavoda, zato nam bo ostal v lepem spominu. Hvaležni smo mu za vse, ker je veliko dobrega storil za Geološki zavod in njegove zaposlene ljudi. V spominu nam bo ostal kot cenjen kolega in spoštovan strokovnjak, ki je s svojim delom pustil močan pečat na področju raziskav in pridobivanja različnih vrst mineralnih surovin v Sloveniji.

*Bojan Ogorelec
Marko Komac*